Acésta observare avu o influință bună asupra lui Anton, cât in privința stărei sale sufletescĭ, căcĭ il făcu, a să gândi mai mult la șansele viitorului sĕu, și a mai uita de durerea sa particulară.

Dar Anton, crescut in sĕlbătăcie, cu inima verde si cu spiritul nedisciplinat nu scia sĕ âmble tiptil. Acolo unde alt călugăr ar fi lucrat pe sub mână, cu zimbet dulce pe buze, el pășea pe față cu aer de mândrie.

Acéstă purtare nu-i displăcea egumenului, care-lŭ părtinea ca pe un nepot ce-i era, dar cu atât mai mult le displăcea acelora dintre călugărĭ, care âmblau cu mița 'n sên, și mai cu sémă capului lor, adică călugărului de care apucasem a vĕ spune, că tindea la scaunul egumenesc, actualului vicar, cu numele Sofronie.

Sĕ incinse o luptă necurmată intre Anton și Sofronie, purtată până la un moment cu resultat nedecis. Anton era sprijinit de unchiul-sĕu, egumenul, Sofronie insĕ de cea mai mare parte dintre confrațiĭ sĕi.

Dar Sofronie studiând caracterul lui Anton sĕ nutrea cu cele mai vie speranțe de isbânda, care nicĭ nu-lŭ inșelară, căcĭ, inegrind la fie-care oca-

siune dată pe Anton dinaintea egumenului, isbuti in fine a-lŭ scóte din graţia lui.

Anton fusese vênător pasionat ca mirean. Scim, că la inceput nu era dispus a sĕ gândi la góna animalelor, dar desceptându-sĕ din letargia sa, şi fiind aţiţat de Sofronie prin fel de fel de uneltirĭ ascunse, intreprinse o excursiune in contra unui bour care neliniscea imprejurimea monăstirei.

Călugăriĭ de mult timp rugaseră pe egumenul ca să le permită de a vêna acea féră. El iĭ oprise de la acésta sub pretext, că legile monăstirei ar fi in contra unei atarĭ intreprinderĭ, dar el in adevĕr voia să păstreze acel animal, care incepuse deja a deveni pré rar, pentru vr'o ocasiune dată, buna óră pentru vr'o vênătóre intreprinsă de mai mariĭ ţĕreĭ.

Anton călcă porunca egumenului şi ucise bourul. Sofronie îş ajunsese scopul, resturnase pe Anton din graţia unchiului sĕu si-şĭ asigurase isbîndă, aşa credea, cel puţin el.

Inse intru acéstă din urmă sĕ inşelase. El scóse in adevĕr pe Anton din graţia unchiului sĕu, şi incă prea îl scóse, precum vom vedea numai de cât, dar isbînda sa era acum incă mai puţin probabila ca mai nainte, căcĭ mulţĭ călugărĭ părţineau

pe Anton pentru uciderea acestei fére și ar fi vědut cu plăcere, décă s'ar fi tăinuit acest fapt dinaintea egumenului séu décă acesta ar fi trecut cu vederea nesupunerea lui Anton.

Sofronie nu să temu câtuș de puțin de acéstă disposițiune a spiritelor și făcu deci o greșală, denunțând pe Anton pentru fapta sa, căcĭ astfel își atrase disgrația confraților săi.

Dar un folos tot avu el din acéstă trădare, care grăbi decisiunea aspirațiunelor sale, căcĭ egumenul să iritase atât de mult prin scirea despre călcarea poruncei sale din partea nepotului său, încât fu lovit de dambla și cădu la pat de unde nicĭ nu să mai ridică.

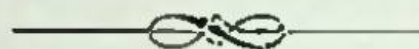
Să înțelege că sub asemenea imprejurări nu sfătui pe călugăriĭ in privința alegerei la scaunul de egumen, adică nu lăsă cu limba de mórte pe cine să alégă eĭ de egumen, precum făcuseră mai toțĭ inaintea lui, încât era obiceiu consacrat, ca egumenul care murea, numea pe egumenul succesor.

Nefiind dar Anton numit, Sofronie avea tótă speranța de a fi ales. Așa credea el, și incă tare.

Așa va fi óre? Nu scim, care va rămânea

d'asupra dintre cei doi: Anton séu Sofronie. Arșița ḑilei séu rĕcéla nopții.

Astăḑĭ avea să sĕ decidă acésta!

VIII.

Und wieder hat es mich getrieben
Dahin, wo ich gewandert aus.

Hoffmann von Fallersleben

Un murmur de neplăcere percusese șirurile călugărilor in momentul când Estery le adresase brusca provocare, ca sĕ priméscă in monăstire o garnisonă de resboinicĭ; căcĭ ei toțĭ, cu o mică excepțiune, vedeau in acéstă intențiune a regelui o călcare a drepturilor monăstirei. . . .

Numai unul dintre toțĭ, vicarul Sofronie, fu mulțămit de acéstă solie. El indată sĕ gândi a sĕ folosi de acéstă impregiurare extraordinară in interesul alegerei sale. Era convins, că ómeni regelui îl vor sprijini. Lucru fórte firesc, de óre ce adversarul sĕu era și adversarul regelui, adecă un membru al familiei de Weissenfels, un rebel. Da, un

rebel, căcĭ bine scia Sofronie, că Estery numai pentru năbușirea acestei familiei primise porunca de a sĕ așeḑa prin aceste locurĭ. Nicĭ una dintre tóte familiile din ţéră nu era atât de puternică, ca cea de Weissenfels, și că prin urmare alta nu putea să sĕ opună poruncilor regelui. Venirea luĭ Estery era dar un noroc pentru Sofronie, și el voia să sĕ foloséscă de ea. Intrebarea era numai, cum?

După ce sfĕrșise Estery și după ce sĕ potolise puţin iritaţiunea, Sofronie luă cuvêntul și ḑise:

„Sol al regelui, din impresiunea ce a produs solia ta asupra adunărei nóstre, vei putea inţelege respunsul pe care l'ai primi, décă ai voi sa-lŭ cerĭ in acest moment, acum indată. — Noi incă n'avem nicĭ un cap, prin urmare nu póte să trateze încă nimen cu tine in numele monăstirei, căcĭ ceia ce aș vorbi acum cu tine, ar fi vorbele unei singure persóne. Nu sunt autorisat, a vorbi in numele confraţilor mei. — Decĭ te rog, să vĕ retrageţĭ, până sĕ va sferși alegerea; apoi atuncĭ veţĭ putea afla rĕspunsul din gura egumenului nostru.“

„Bine,“ respunse Estery „vom ascepta până când veţĭ putea să vorbiţĭ cu toţiĭ prin gura egumenului vostru. Cred că alegerea vóstră nu va fi

indelungă, de óre-ce nu puteţĭ sta la indoială pe cine să alegeţĭ. Ear tu — adause adresându-se către Sofronie, — să fiĭ cu minte după ce veĭ fi ales, şi veĭ putea representa pe confraţiĭ teĭ, — căcĭ simt că tu veĭ fi alesul — să fiĭ cu minte, şi să te supuĭ poruncilor stăpînuluĭ nostru, căcĭ ar fi amar de voĭ, déca aţĭ indrăzni să cirtiţĭ in contra lor."

Aceste cuvinte neasceptate conturbară pré mult pe Sofronie şi iĭ stricără cumpĕtul. Nu scia ce respuns să dea. Faţă de călugăriĭ adunaţĭ ar fi trebuit să sĕ arete modest, şi să decline de la sine onórea ce i da Estery făr' de vreme. Făcênd insĕ, s'ar fi supĕrat Estery, căcĭ el ar fi luat acésta drept o incercare de refus.

Toţĭ ochiĭ erau ţintiţĭ asupra luĭ, după ce sfîrşise Estery provocarea sa.

El sĕ simţi fórte strimtorat

Presenţa ómenilor regeluĭ acum nu-i sĕ maĭ părea nicĭ decum favorabilă.

Negăsind nicĭ un cuvênt de respuns, dede numaĭ din cap.

Estery părăsi cu suita sa biserica monăstireĭ. Dabia eşiră şi d'abia sĕ inchiseră uşile in urma

lor, când étă că sĕ ridicà o gălăgiă nespusă printre călugări.

Toţĭ sbierau, toţĭ gesticuleau. Fie-care voia sĕ fiă ascultat, dar nicĭ unul nu fu in stare a striga atât de tare, pentru ca să i sĕ audă vocea dintre cele lalte.

Asta durà câtva timp.

Numai Sofronie şi Anton steteau de o lăturĭ, silindu-se fie-care pentru sine de a inţelege din vuetul difus de care parte sĕ pléca părerea. —

Opiniunea generală părea a fi după dispositiunea momentauă in favórea lui Anton, séu mai bine dis in favorarea opunereĭ la voinţa regelui; căcĭ de-o cam dată, nu sĕ discuta de cât acéstă cestiune.

La cele din urmă, după ce sĕ mai liniştiseră puţin spiritele, Sofronie sĕ decise in fine a intreba décă adunarea ar fi dispusă a-sĕ apuca de alegerea egumenului. El asceptase cu acéstă intrebare mai mult timp, decât s'ar fi cuvenit, căcĭ credea, că Anton va vorbi ceva, şi iĭ va da ocasiune de a-lŭ da de gol in vr'o privinţă. Dar vedênd tăcerea cumplită a adversariului sĕu, n'avu in cătrău, şi puse intrebarea.

„Trebuie să ne lămurim mai intâiŭ despre atidudinea nóstră faţă cu solia regeluĭ! Pe câtă vreme vor fi streinĭ, pe câtă vreme vor fi resboinicĭ in monăstirea nóstră, nu vom putea alege“ — fu rĕspunsul mai mult răcnit de cât vorbit din partea călugărilor.

Şi Sofronie, in cugetul sĕu, găsi de cuviinţă, ca să sĕ amâne alegerea, el dară se invoi cu acéstă părere; voi deci să incheiă adunarea „până când“ — ḑise el — „vor redobândi spiritele liniştea necesară pentru acest act, şi până când să vor fi depărtat soliĭ regelui, care de bună sémă sĕ vor duce peste curênd.“

In acest moment Anton află de cuviinţă a sĕ folosi in fine, de dispoşiţiunea favorabilă pentru dênsul şi ḑise:

„Iubiţilor fraţĭ! Fratele vicar, după cum ved n'a inţeles bine voinţa nóstră. Voi doriţĭ să vĕ lămuriţĭ mai cu sémă despre o hotărire fórte urgentă, ca adică, să ne supunem la porunca, ce ne-a adus solul regesc, adică să primim cetele regelui in mijlocul monăstirei nóstre, care trebuie să fiă lacăşul liniscei şi al repausului?“

„Aşa-i“ aclamară călugăriĭ.

„Și fratele nostru vicar,“ continuă Anton „a trecut peste acéstă intrebare, a dis numai simplu că ómenii regelui së vor duce de-aici; dar n'a pomenit nimic despre respunsul, pe care-lŭ vor duce ei cu sine. Au voia să le respundă el; după capul sĕu?“

„Nici pe departe nu am avut acest gând,“ il intrerupse Sofronie, care simțea pré bine, ce pagubă i-ar putea aduce aceste cuvinte, „më supun tot de-a-una și in tótă vremea voinței fraților mei! tot de-a-una, atât acum, cât și atunci când aș avea norocul de a fi ales de egumenul nostru.“

„Frate vicare, tu intr'una revii la alegerea egumenului“ obiectă Anton, fórte apropo.

„Fiă“ së grăbi Sofronie de a respunde „să vorbim dar de solia regelui! Care-ți este părerea ta in acéstă trébă, frate Anton?“ dise intors către acesta și privindu-lŭ cu o expresiune de reutate.

„Părerea mea este, după cum cred, părerea tuturor mei confrați!“

„Și care ar fi acésta?“ intrebă Sofronie cu o zimbire acră.

„De a protesta in contra voinței regelui, care este nedréptă, căci nu ne póte impune o atare povară!“

„Da, protestăm cu toții“ strigară călugării.

Sofronie resimți tot mai tare pericolul. Pentru a sĕ feri de primejdiă, alergà la amenințări.

„Cu ce fel de puteri voiți să susțineți acéstă resvrătire in contra voinței regelui? Cum, in ce mod îl veți putea opri, décă să va decide a ne impune cu forța, a ne lua monăstirea cu puterea armelor?“ intrebà cu vocea tare.

Anton insă riscâ acum lovitura decisivă.

„Noi suntem,“ dise el pronunțând cuvintele rar și cu apăsare, „puși sub ocrotirea caseĭ de Weissenfels. Ei au dreptul de a dispune in monăstirea nóstră. Pe acestia trebuie să-i intrebăm, déca să invoiesc cu porunca regelui. Vom face cred, ceia ce vor decide ei.“

„Dar déca vor cere să ne opunem“ intrebâ Sofronie,

„Décă vor cere acésta“ respunse Anton, „atuncĭ vor exprima dorința intimă a sufletului nostru, și atuncĭ ne vor da mijlócele, pentru ca să putem indeplini dorința lor, care este și a nóstră.“

„Așa-i, așa-i“ afirmară uniĭ dintre călugărĭ.

„Dar atuncĭ ne va veni și mai mare rĕu asupra capetelor nóstre“ insistâ Sofronie,“ și atuncĭ

vom primi o garnisonă. Omenii celor de Weissenfels vor veni aicĭ aducênd resboiul și omorul cu sine!“

„Fiă“, exclamă Anton „voim să ținem cu némul și cu sângele nostru.“

„Da, voim să ținem cu sângele nostru“ repetară călugăriĭ.

„Voițĭ dară, ca cavalerul de Weissenfels sĕ decidă in acéstă causă?“

„Da, voim!“

O ideiă i trăzni luĭ Sofronie prin cap. Acéstă ideiă il făcu de sĕ mulțămi cu situațiunea ce luase lucrurile. Urmărind ideia sa, ḑise:

„Era de datoria mea, care sunt cel mai in vêrstă dintre voi, ca să vĕ arĕt primejdia, de care suntem amenințațĭ. Numai acest motiv m'a putut indemna, ca sĕ vĕ fac intrebările, ce v'am făcut și prin care am riscat de a perde increderea vóstră de óre ce puteațĭ crede că aș prefera voința regelui iubirei némului nostru. Dar departe să fiă acest gând de mine. Unanimitatea ce ațĭ demonstrat intru susținerea demnităței nóstre, intru alipirea vóstră către sângele nostru îm inalță sufletul. Sunt pe deplin invoit cu părerea vóstră. Să incredem hotărirea cavalerului de Weissenfels. — Dar timpul

este scurt“ urmă el, „trebuie să ne grăbim de a ne pune în înțelegere ca cavalerul Cuno. Trebuie să trimitem curênd, chiar acum un sol la castelul negru. Dintre noi nu este nimen mai apt pentru acéstă misiune de cât fiul casei, Anton, fratele nostru.“

Un simțiment neexplicabil cuprinse anima lui Anton la audirea ultimelor cuvinte ale vicarului. Departe de a vedea in acéstă propunere o cursă pentru dênsul, ceia ce era in adevĕr, sĕ gândi numai la vederea locului sĕu natal și acest gând iĭ furnică prin vine, căcĭ revocà atâtea și atâtea suvenire și redesceptă puterea unei influințe periculóse, acelei influințe fermecătóre, care zăcea in privirea ochilor uneĭ ființe pe care nu o putuse incă uita.

Îl cuprinse ca o amețélă. Dar acésta durà numai scurt timp. Sĕ reculese peste puțin și dise:

„Primesc propunerea“ dise el „și tot odată mĕ insărcinez de a impărtăși solului regal decisiunea nóstră.“

Sofronie tresări. Intențiunea din urmă a lui Anton nu era după placul sĕu, căcĭ motivul secret al propunereĭ sale nu era altul, de cât acela, ca să pótă trata liber in absența lui Anton cu Estery,

și să pótă astfel să-și câștige sprijinul lui. Presentându-se Anton ca imputernicitul monăstirei, planul sĕu perdea mult din valórea primitivă.

„Ce decisiune vei comunica solului regesc,“ intrebă el deci cu vocea apăsată. „Avem dreptul, ca să scim acéstă.“

„Da, voim să scim ce vei spune solului,“ repetară călugării.

„I voi spune.“ ḑise Anton, „că alegerea n'a avut loc și că ea să va putea ține, numai după ce sĕ va fi indeplinit o formalitate, de care am uitat până acum, adică după ce vom fi intrebat pe patronul monăstireĭ nóstre, și anume pe cavalerul Cuno de votul sĕu. Voi ruga pe capul soliei, ca să remână aicĭ. până sĕ va indeplini acéstă formalitate și până sĕ va sĕvêrși alegerea. Prin acésta îl oprim de a reveni cu o cétă mai mare de resboinicĭ, inainte de a ne fi ințeles cu ai noștri.“

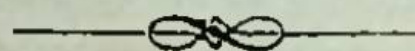
Vĕ spusesem că lui Sofronie nu-i convenise intențiunea lui Anton de a vorbi cu Estery. Acum însĕ, aflând cuprinsul impărtășirei lui, era pe deplin mulțămit, căcĭ chiar décă ar fi vorbit el cu solul, n'ar fi putut aduce un folos atât de mare planului sĕu, ca vorbele lui Anton.

Sofronie aprobă deci intenţiunea lui Anton şi tótă adunarea fu de o părere cu el.

Anton insĕ sĕ duse la Estery şi iĭ comunică decisiunea călugărilor, apoi sĕ pregăti de a revedea castelul familiei sale, in care nu călcase din aceia. ḑi memorabilă, de care ne aducem şi noi a minte, din ḑiua când voise sĕ răpéscă pe Elisabeta,

Da, sĕ stăpînise atât amar de vreme şi stase departe de Elisabeta, de aceia fiinţă, pe care o iubea cu tot focul inimei sale, — pe care o iubea încă şi acum, a cărei suvenir nu-lŭ putuse să-lŭ stérgă nicĭ timpul, nicĭ asprimea datoriilor sale călugărescĭ.

Acésta o resimţi el cu indoită putere, acum in momentul in care să pregătea de a sta érăş faţă 'n faţă cu ea, care-i stăpînea tótă firea, şi tótă inima. Da, acésta inimă care bătea aşa de grozav încât iĭ subjuga mintea, in cât iĭ nimicea pentru momente intregĭ tótă funcţiunea. Acéstă inimă, care in asemenea momente nu cunoscea milă nicĭ către sine insuş nicĭ către alţiĭ, nu cunoscea milă când vedea că bătăile sale nu-şĭ află resunetul dorit in acea altă inimă pentru care sĕ sfirşea.

IX.

Abgründe liegen im Gemüthe,
Die tiefer als die Hölle sind.

Platen.

Vĕ ducem érăș in castelul negru unde fusesem deja la inceputul acestei narațiunĭ și asistasem la recepțiunea solului regesc din partea cavalerului. Scim că Estery sĕ dusese d'acolo indată la monăstire, scim dară că scenele petrecute in capitolul precedent avuseră loc in acciaș ḑi; ér ceia ce vĕ vom nara acum sĕ petrece a doua ḑi.

In castel domnia intristare și linisce. Bătrênul cavaler nu putuse duce cu tăriă grija și alterațiunea, care iĭ venise pe cap, parte prin solia regelui, parte prin nesiguranța alegerei de egumen in monăstirea de pe Timpa. Un atac de nerve îl doborise jos. Zăcea fără semne de viață in patul sĕu din sala cea mare. Capelanul castelului, un bătrên matufit, borborosea cu o voce năbușită rugăciunĭ de morțĭ. Elisabeta stetea dinaintea trupului

înțepenit al bětrênuluĭ cavaler.- Lacrimă de lacrimă iĭ pica din ochiĭ ei tulburațĭ.

De-o dată sĕ audi un vuet prin curte. Érăș sĕ zlobozi puntea volantă și érăș sĕ audi zîrgăitul lanțurilor, care ținea podul suspendat, apoi resunară pașĭ prin coridor. De astă dată nu intrà insĕ un strein prin sală; și cel care intrà nu fu primit de cavalerul cel trufaș. Éra Anton in rasă de călugăr, care plecase incă de cu nópte din monăstire și ajunsese la ținta sa la crepatul dilei și care apăru in ușa sălei acum. El fu primit de Elisabeta cu un torent nou de lacrimĭ. —

Da, sĕ preparase la revederea ei, da, credușe că ar fi aflat forța pentru a o vedea in linisce și totuș, când sĕ pomeni dinaintea ei, când o vĕdu preschimbată, eterisată prin durerea pentru tata, când i sĕ presentă aprópe cu aceiaș durere in fața, cu care o lăsase când o părăsise lungită pe covorul de érbă verde, uită de tóte. Uită de trecut, de present și de viitor. Uită cât de tare o mîhnise, uită că ea avea să devie peste curênd soția fratelui sĕu și iș aduse aminte, numai că fericirea sa zăcea in mânile ei. Sângele i sĕ aprinse, îl luară amețelĭ. Nu mai vĕdu rasa in care era imbrăcat, nu mai

vědu trupul ințepenit al părintelui sěu, nu mai vědu pe preotul care sě inchina! vědu numai pe ea, audi numai vocea ei, care i suna la urechĭ, ca cântecul ielelor.

„Așa de curênd ai aflat, Anton, despre nenorocirea, care ne-a lovit?“ dise ea plângênd. „Ai venit să-ți iai diua bună de la tată, să-i dicĭ ultimul adio?“

Anton audi glasul, sonul mult dorit, dar sensul cuvintelor nu-lŭ putea ințelege. Perdut in contemplațiunea ei remase ca impetrit. Privirea sa sě ținti fără clintire asupra ei.

Ea sě ingrozi de acéstă privire.

„Elisabetă,“ dise in fine „ce caută acéstă expresiune de durere pe fața ta? Nu poțĭ s'o părăsescĭ nicĭ o dată, și nicăiurea? A remas acolo de când cu fuga nóstră?“

„Dumnedeule“ șopti Elisabeta cu fața palidă, „incă tot te mai gândescĭ la acel ceas nefericit? Te gândescĭ acum la acele momente, acum, când tatătău trage să móră, când póte a murit deja, te gândescĭ acolo din acest loc sfânt, d'aicĭ dinaintea patului sěu de mórte?“

„A murit“ dise Anton aiurit, „a murit, cu

atât mai bine pentru el și pentru mine. Nu sĕ mai póte dar impotrivi fericirei mele! — Tu insĕ te vei fi făcut mai cu minte, vei fi recunoscut până acum, că Hermann nu te vrea. — Ce-mĭ cânțĭ acolea, mĕi bĕtrênule," — sĕ intórse făr' de veste și fără nicĭ un prilej dat inspre capelan care nu incetase incă cu declamarea sa urîtă, — „plécă! a-fară cu tine! nu mĕ conturba in taina mea!" și cu o lovitură puternică de picior, îl aruncă pe bietul om bĕtrên pe ușă afară, încât sĕ rostogoli cu vaete pe scară 'n jos.

Elisabeta sĕ pitulase de grózā lingă pat la capătîul cavalerului lungit. Ea ridică mânile și buzele ei sĕ mișcară fără de a putea articula vr'un cuvênt.

Pe Anton îl apucase furia, acea furiă care i răpea tótă puterea de judecată, care-lŭ abrutisa și-lŭ făcea mai rĕu de cât o féră sĕlbatică.

„Vină dragă, vină aicĭ in brațele mele. Vină, nu te temĭ de vestmêntul meu? de drăgul teu voi imbrăca alte, voi imbrăca vestminte frumóse strălucite. Vină dară."

Elisabeta tremura tótă. Voia să strige, să țipe. Vocea nu-i venia. Pe fruntea ei lucea picăturĭ de sudorĭ recĭ.

„Vĕd, da, vĕd, că nu voiescĭ să mĕ drăgostescĭ de voiă, dar nu voi suferi in tot de-a-una rĕcéla ta. Te voi incăldi eu, și-țĭ voi răpi cu puterea, ceia ce nu voiescĭ să-mĭ daĭ de bună voiă!“ și étă că intinse mâna, ca să apuce pe Elisabeta, étă că stetea dinaintea ei și voia să o ridice de la căpătîiul patului mortuar, când — minune! —de o dată sĕ sculâ cavalerul, — pe care-lŭ credușeră toțĭ de mort, care însĕ fusese cuprins numai de o spasmă incleștetóră. — sĕ sculă in pat, deschise ochiĭ sĕi inholbațĭ ridică brațele sale tremurânde și mișcând cu greu limba sa, care sĕ lipise cu sânge inchegat de cerul gureĭ, bîlbăi cu voce funebră:

„Fugĭ, pieĭ, sacrilege, blăstămatule, afurisire asupra ta!“

Efectul ce produseră asupra lui Anton, aceste cuvinte impreună cu căutătura inghețată a tatălui sĕu, fu grozav. Sĕ clătină pe piciórele sale, par'că ar fi fost lovit de un trăznet, și fără de a scóte vr'un son din sine, merse tremurênd afară. Pe scară sĕ lovi cu piciorul de capelanul castelului, care incă nu sĕ sculase din căderea sa, și care incepu a sĕ văita din nou la acéstă atingere.

După ce ajunse in curte, incălecâ pe fugarul sĕu și eși in gónă cumplită.

„M'a afurisit," dise turbat in sine „m'a afurisit pe patul sĕu de mórte! A ridicat mâna sa slăbă și tremurândă asupra mea, și a pronunțat blăstemul cu limba sa uscată! Mi-a afurisit sufletul! Acest suflet nu va mai trăi decĭ de acum inainte de cât pentru a sĕ arĕta demn de acéstă afurisenia.

Da, voiesc să merit, pe deplin să merit blăstemul tĕu!"

I veni o ideiă diavolică, prinse acésta ideiă, o drăgosti și i sĕ devotà cu tótă puterea sufletuluĭ sĕu viguros.

„Trebuiă sĕ fiă a mea, d'asupra ruinelor castelului negru, a mea, d'asupra cadavrului acelui om bătrên, pe care l'am numit tată."

Și tot mai tare goni calul sĕu.

„Ce mirare vĕ vor cuprinde, când vețĭ audi respunsul pe care vi-lŭ aduc vouĕ fraților călugărĭ. Ha, ha, m'am abătut in partea regelui! resboinicĭĭ regelui au să-mĭ indeplinéscă resbunarea mea, să-mĭ votréscă ibovnica mea. — Hiu mărțogule! Ce? ți s'au prefăcut picerele in plumb? Hiu mai de grabă

sĕ ajung cu solii regelui, să le aduc darul, un dar bogat, intregul castel negru, cu tot ce-i 'n el, afară de Elisabeta, cu tot, cu bătrênul, cu comóra lui cu tot."

De o dată la o cotitură a drumului, calul sĕu sĕ poligni și sĕ opri. Anton ridică ochi și vĕḍu in depărtare de vr'o doui pași pe Estery cu suita sa venind călări inspre el. Părea că infernul ar fi auḍit dorințele lui Anton și s'ar fi grăbit a i trimite ajutorul dorit. . . .

Căci ḍeu décă ar fi avut Anton timp, ca să sĕ mai liniscéscă, să i sĕ mai recorescă sângele aprins prin scena petrecută dinaintea patului mortuar al tatălui sĕu, totul s'ar fi sfĕrșit altfel.

Un destin fatal domnia insĕ d'asupra sa și d'asupra aprópilor seï.

Și Estery zărise pe Anton venind in fuga mare. Opri calul sĕu și îl asceptă. Suita sa inconjurară pe amêndoi.

„Te-ai intors deja din castelul negru?" intrebă Estery pe Anton „așa curênd? „Ce iute și de grabă și-a dat bătrênul cavaler votul sĕu, dar sciu, că are obiceiul de a sĕ decide curênd" adaose cu un zimbet sardonic, „insĕ nu sciu ce te póte face, ca sĕ

mergĭ cu atâta grabă spre monăstire, orĭ nu poţĭ ascepta momentul pentru ca să te veḑĭ egumen?"

„Da m'am intors şi aduc votul tatălui meu," respunse Anton cu hohot infernal, „şi incă ce vot! Îm vijăiă urechile de acest vot. Aflaţĭ, că mĕ intorc cu blăstemul tată-meu."

Bărbaţiĭ îl priviră cu mirare.

„Da, m'a afurisit omul bătrên şi voiesc sa-mĭ resbun de blăstemul sĕu asupra lui şi asupra némului sĕu. Nu-i aşa că nu dispreţuiţĭ prada bogată, ce o puteţĭ avea in castelul negru. Haideţĭ după mine, ca să vă arĕt comórele lui Cuno, haideţĭ." —

Mirarea bărbaţilor, cari steteau imprejurul lui Anton, devenise tot mai mare. Cuvintele din urmă avură efectul unei scênteeĭ aprinḑătóre asupra unei mine. Ochiĭ lor incepură sĕ verse foc, isbucnise patima lor de prădare şi de jefuire. Toţĭ erau gata a urma provocărei lui Anton, numai unul nu, şi acest unul era capul lor, era Estery.

„Răbdare frate" ḑise el, „incă n'a venit timpul. Porunca regelui ne légă! cavaleriĭ de Weissenfels nu sunt incă rebelĭ, ér noi am primit putere numai in contra rebelilor."

„Nu sunt rebelĭ!" exlamă Anton, infuriat de

intârḑierea ce punea Estery intru implinirea dorinței sale infernale. „Décă eu, fiul lui Cuno de Weissenfels declar aicĭ, că tată-meu a provocat pe călugăriĭ să nu sĕ supună porunceĭ regelui, ci să sĕ impotrivéscă cu armele in mână ostașilor sĕi, apoi atuncĭ cine va mai indrăzni a ḑice, că cavalerul de Weissenfels nu este rebel?“

„Declarĭ tu acésta dinaintea nóstră“ intrebâ Estery cu solenitate.

„Da, declar, aicĭ și pretutindeni“ sbierâ Anton.

„Décă tu, fiul lui Cuno, ḑicĭ acésta, atuncĭ nu mai avem nicĭ o respundere. Implinéscă-sĕ dar sórtea lor,“ ḑise Estery, care și el sĕ profitâ bucuros de acest prilej.

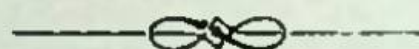
„Hura, hura,„ — strigară ostașiĭ „acum avem de lucru: Haidețĭ sĕ plecăm!“

„Incet, incet! Incă nu vom merge la castelul negru, — sĕ opuse Estery nerăbderei suitei sale. „Nu trebue să uităm de adevĕratul scop al nostru, pentru ca să nu ne expunem nesocotițĭ unei primejdi. Și așa trebue sĕ ocupăm monăstirea, decĭ să mergem mai intâiŭ la taberă și sĕ ne intórcem cu ostașiĭ luând drumul cătră Tîmpa prin castelul negru. Astfel nu ne va putea sfărăma Hermann,

décă din intîmplare s'ar intórce intocmai pe când am fi in castel.“

Anton sĕ cufundase in gândurile sale. Spiritul sĕu era aiurea. Când sĕ puse céta in mișcare Estery îl provocă pe Anton să mérgă cu ei, căcĭ nu prea i sĕ incredea lui.

„Curênd, curênd, acum indată“ exclamă el, credênd că vor apuca spre castelul negru, „să nu ne prindă Hermann pe acolea!“ . . . .

X.

Wie mancher gleicht der todten Fläche,
Die warnend mir entgegenstarrt.

Julius Hammer.

Cum să făcuse de părăsise Estery monăstirea și sĕ intălnise cu Anton tocmai in acel moment nefast.

Noi scim că Anton rugase pe soliĭ regelui, ca sĕ ascepte in monăstire pană ce sĕ va intórce el cu votul cavalerului, cum dar i'am aflat acum pe cale?

Étă ce sĕ petrecuse in monăstire.

Estery inţelesese din respunsul, ce-i adusese Anton, indată intenţiunea călugărilor, adică de a-lŭ ţine cu ai sĕi in morăstire, până sĕ vor inţelege cu cei de la castelul negru, ca să-i pótă, la cas ţine prinşĭ acolo. El decĭ holărî indată a pleca de-a colo fără cea mai mică intârḑiere, dar nu dede acésta a sa intenţiune pe faţă, pentru ca să nu alarmeze făr de vreme pe călugăriĭ şi să-ĭ aţiţe, căcĭ aceştia, şi fără ajutorul resboinicilor din castelul negru ar fi putut să-i opréscă acolo.

Sĕ arătâ decĭ invoit cu decisiunea călugărilor, dar in sine căuta prilej, cum sĕ scape mai lesne şi mai curênd din ghiarele lor, şi să repare greşala, ce vĕḑu acum, că comisese el, dându-se făr de vreme pe faţă.

Estery recunoscu că nu póte pleca séra, remase decĭ peste nópte in monăstire.

Acéstă nópte o petrecuse Sofronie in mare nelinisce şi in multă plănuire. El simţise din mişcările ostaşilor, că voiesc să plece cât mai curênd, decĭ sĕ sculâ des de diminéţă şi sĕ puse la pîndă.

Recunoscênd că Estery sĕ prepară in adevĕr a părăsi monăstirea cu ai sĕi, nu scia, să le dea

mâna de ajutor la acésta séu să-i lase sĕ facă fără ajutorul sĕu și să sĕ profite apoi de altă ocasiune, mai bună póte, pentru a-șĭ ciștiga simpatia lor, căcĭ pe acésta îș bazase sperantele sale de a invinge pe Anton și a deveni egumenul monăstirei.

„Ce-i in mână nu-i minciună" îș ḑise el in fine. Acum pot să le vin in ajutor, cine scie, décă mai tărḑiu voi fi in stare a o face."

Sĕ duse decĭ cu pașĭ de vulpe să-i vorbéscă lui Estery, pe care-lŭ găsi tocmai gata, de a-șĭ incăleca calul.

Dar nicĭ cei lalţĭ călugărĭ nu scăpară prin vedere, că Estery voiesce să sĕ ducă. Ei îș impărtășiră pe tăcute uniĭ altora observaţiunea lor și sĕ adunaseră in taină la o sfătuire. Sofronie fu exchis de la acéstă adunare, căcĭ purtarea lui le păruse suspectă. Ba el fu chiar supraveghiat, pe ascuns după propunerea unui călugăr cu numele Bonifaciu, care să insărcină el insuș cu acésta. El il urmări decĭ pretutindenĭ, și vĕḑênd că sĕ aproprie de Estery sĕ puse și el la pândă, ca sĕ auḑă ce va vorbi cu el.

„Voiţĭ, după cum vĕd, să părăsiţĭ monăstirea?" ḑise Sofronie cătră Estery, „așa dară nu veţĭ ascepta ca să vedeţĭ resultatul alegerei nóstre: Bine și fa-

ceţĭ căcĭ Anton sĕ va intórce de bună sémă cu o cétă de resboinicĭ de la castelul negru, s'apoi nu sciu ce s'ar alege de voi.“

Estery credușe, că nu va fi observat de nimen, şi că plecând des de diminéță va putea forsa pórta monăstireĭ, cu atât mai lesne, de óre ce luase tóte mĕsurile pentru a surprinde pe portar.

Vedênd acum pe Sofronie, sĕ sperià., ér cuvintele lui, cu tótă afabilitatea lor, nu-lŭ liniscirä căcĭ sĕ temea de o cursă.

„Îţ mulţămesc,“ dise el cu tótă acésta, „şi nu voi uita la ocasiune de serviciul teu.“

La aceste cuvinte făcu un semn, și Sofronie fu luat indată la mijloc de ostaşiĭ regelui.

El observà acéstă manevră cu un zimbet rece şi dise: Te indoiescĭ de sinceritatea mea, și nu mĕ mir. O voi dovedi insĕ indată prin fapte, căcĭ n'avem timp să facem vorbă multă.“

Aicĭ sĕ audi un răcnet grozav.

Eşise din peptul lui Bonifaciu, care voia sĕ alarmede pe confrațiĭ sĕi.

Era insă prea târdiu, căcĭ Estery și cu ai sĕi, conduşĭ in fuga mare de Sofronie ajunseră la pórtă,

pe care o deschise Sofronie in grabă cu insaşĭ mâna sa, căcĭ portarul nu cutezase a i sĕ opune.

Céta regéscă o porni in jos, fără de a fi urmărită de nimen, căcĭ in câmp deschis călugăriĭ nu sĕ puteau mĕsura cu ei.

„Aduceţi-vĕ a minte de jertfa ce v'am adus, décă la intórcerea vostră me veţĭ mai găsi intre cei viĭ“ le strigă Sofronie la despărţire . . . .

Călugări erau revoltaţĭ de purtarea lui Sofronie. In prima lor furiă, voiră să-lŭ spênḑure, dar Bonifaciu i opri, ḑicêndu-le, să ascepte până i sĕ va face judecata.

Îl aruncară decĭ in una din inchisorile cele mai afunde, ér pe Bonifaciu îl trimiseră la castelul negru, pentru a rechiăma pe Anton, pe care-lŭ aleseră cu unanimitate de egumen. Bonifaciu merse decĭ pentru a implini acéstă misiune şi pentru a cere tot o dată ajutor in contra ostaşilor regescĭ, de la cavalerul Cuno.

Pe acelaş tímp dară, pe când Anton, orbit de furiile resbunărei, sĕ incercă a aduce prăpastia asupra castelului părinţilor sei, şi asupra locuitorilor din acel castel, pe când arunca de la sine intregul sĕu trecut, ironia sórtei schimbase imprejurările din

monăstire, din a doua sa patrie, unde petrecuse in pace și in linisce și unde ar fi trebuit să-și găséscă viitorul sĕu, și aceste impregiurări deveniseră favorabile pentru el, o gólă batjocură!

Sofronie ajunsese in una din temnițele monăstireĭ, dar acésta nu-lŭ mihni, căcĭ din intimplare cunoscea o eșire secretă din acéstă inchisóre. Monăstirea fiind clădită pe un vêrf de munte, avea multe suterane naturale, formate prin cavațiunĭ ale solului, dar cele mai multe din aceste suterane, avea și câte o resuflătóre, secretă, cunoscută numai de fruntașiĭ monăstireĭ. Sofronie dar ar fi putut scăpa in ver ce moment din inchisóre, décă ar fi voit; însĕ nu voia, sĕ simțea mai bine acolo

Am dis, că Sofronie sĕ simțea mai bine, care însă nu este tot una cu bine. Sĕ simțea mai bine sub pământ de cât pe pământ, un semn destul de caracteristic pentru dispozițiunea sa morală.

Incercase marĭ nenorocirĭ in machinațiunele sale, părea că era redus la imposibilitate de a-șĭ mai ajunge vr'o dată scopul sĕu. El insĕ nu disperase.

„De bună sémă îl vor fi provocat pe Anton de egumen,“ chibzuia el, „dar încă n'au pus mâna

pe frênele stăpînireĭ, căcĭ nu s'a putut intórce încă in monăstire, și cine scie décă să va mai intórce vr'o dată, căcĭ multe i sĕ pot intîmpla pe drum. De l'ar prinde soliĭ regelui! — Dar décă s'a intors deja?" acest gând îl cuprinse ca un fior, și nu-i mai dede pace. Riscâ chiar viéța sa pentru a sĕ linisci in acéstă privință. Eși pe furiș din inchisóre, și spionâ imprejur. Sĕ convinse că Anton nu sĕ intorsese incă, și reintrâ érăș sub pământ. Aicĭ îș urmâ planurile sale.

„Décă nu sĕ va mai intórce nicĭ odată, séu décă vor veni ostașiĭ regelui inaintea lui, atuncĭ a-șĭ fi eu d'asupra. — „Corrigere fortunam" exclamâ el de-o-dată, „da, voi corege sórtea!" „Cor rigere fortunam, corrigere fortunam," repetâ el neincetat. Nu mai putea scăpa de acéstă vorbă, nu sĕ mai putea gândi la alt nimic, de și sĕ trudea, ca sĕ afle modul, cum sĕ corégă sórtea.

Nu-lŭ mai suferi sub pământ, eși la lumină, ér lumina i era incă și mai nesuferibilă, sĕ băgâ decĭ érăș sub pământ.

Când veni séra, totuș sĕ simți mai bine in aerul liber, sĕ simți mai bine afară, căcĭ d'acolo putea pîndi venirea lui Anton și a lui Bonifaciu,

a cărui misiune i era cunoscut, de óre-ce sĕ insărcinase cu ea, incă faţă cu el.

Acum stetea decĭ la pândă şi de câte orĭ i sĕ părea că vede pe cineva venind inspre monăstire, trăsărea in sine şi punea mâna pe pumnalul sĕu, pe care, după vechiul seu obiceiu il purta ascuns sub rasa sa.

Degetele sale tremurênde stringeau neincetat mânerul pumnalului.

Şi el decĭ ajunsese in planurile sale la ultima raţiune — la omor şi nimicire,

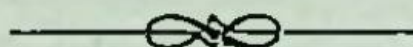
Pe Sofronie îl imboldea rîvna dominaţiuneĭ tot atât de tare, precum imboldise pe Anton dorul resbunărei.

Sórtea inarmase aicĭ pumnul unui nelegiuit, intru pedépsa fiului sacrilegiu. Braţul pedepsitor stetea deja ridicat, ascepta jertfa sa.

Implini-sĕ va sacrilegiul? Urma-va pedépsa?

Sofronie stetea mereu la pândă. Nóptea era intunecósă, putuse decĭ avansa pănă dinaintea porţi, unde sĕ pitulase dinaintea unei stâncĭ inalte.

Sofronie ascepta, ascepta mereu.

XI.

Es schnauben die Rosse, die Brücke schwankt.
Rudolf Gottschall.

„Și diceți, că erĭ, indată după ce a intrat aicĭ, s'a și intors, și că bătrênul cavaler este bolnav de mórte! ér Anton nu a mai venit la monăstire! Dómne Dumnedeule, ce-a mai fi asta?!"

Elisabeta cătră care erau adresate aceste cuvinte privea lipsită de simțirĭ in gol. Nu dede nicĭ un respuns părintelui Bonifaciu, care venise in castelul negru, precum scim, pentru a lua d'acolo pe Anton și ajutor de resboinicĭ de la cavalerul Cuno.

Bietul Bonifaciu era cu totul deconcetrat, nu scia ce sĕ facă, să mai stea, să sĕ intórcă, să mai intrebe, séu să tacă.

Dar in adevĕr totul sĕ impreunase pentru a-ĭ ametĭĭ mințile.

Când la sosirea sa in castel, intrase in odaia cavalerului, îl găsise pe acesta lungit pe patul sĕu. Bătrênul capelan al castelului stetea ca un neputincios redimat de o mésă și îl privi cu ochiĭ inholbațĭ.

l vorbise cavalerului, acesta intorsese ochiĭ sĕi stîlpițĭ spre el, dar buzele sale pălite nu fuseră in stare de a articola vr'un cuvênt și din peptul sĕu horcăitor eșiră numai nisce sughițăturĭ inspăimêntătóre. Fugi speriat și dede de damicela castelului.

Elisebeta voi să intre cu el in odaia cavaleruluĭ dar Bonifaciu era așa de ingrozit încât nu voia cu nicĭ un preț. Elisabeta îl conduse decĭ in odaia ei, unde aflase din gura damiceleĭ nisce lucrurĭ, carĭ iĭ incurcaseră mințile și mai tare.

Elisabeta voi acum să sĕ ducă érăș la patu tatălui ei murind. In acel moment sĕ audi de-o dată un vuet neobicĭnuit prin curte.

Bonifaciu intinse urechia, ér Elisabeta tresări ca din un vis inspăimântător și privi in jurul ei.

Vuetul de prin afară deveni tot mai mare.

Mai intâiu fusese zîrgăitul lanțurilor de pe podul mobil, care tulburase cu sunetul sĕu pătrundător liniscea castelului. Apoi urmase un durduit, ca de la nisce cai, carĭ trec in trapĕt mare peste un pod. Acum insĕ sĕ audea vaete și țipete și sbierete intru ajutor. Loviturĭ puternice către ușĭ inchise resunau imprejur si erau succedate de trozuete și pîrăiturĭ produse prin crăpare de lemnărie și sfărămare de petre.

Bonifaciu sguduit de grózā, nu scia, décă va fi ajuns judecata de apoi in castel, séu décă sufletul cavalerului murind părăsea cu acest sgomot infricoșat trupul sěu, séu décă in fine călcase o cétă de fére sělbatice aceste locurĭ.

Elisabeta era mai reculésă. Părea, că ar fi asceptat necontenit aceia ce să intîmpla acum, căcĭ primul cuvênt ce adresâ cătră servitorul care intră acum in odaia ei, jumětate mort de spaimă fu:

„Nu-i așa că-ĭ Anton? A venit cu dușmaniĭ casei nóstre, pentru a-șĭ domoli furia, a venit să mě ducă. Dar viiă nu mě va avea," adause in fine, trăgênd din sênul ei un pumnal.

„Da, este coconașul Anton. El a adus pe jăfuitoriĭ!" sě vaetâ servitorul „și eu, nefericitul de mine am fost acela, care li-am dat intrare. Puteam eu insě să mě tem câtuș de puțin de coconașul nostru, puteam să sciu, că va opri lanțurile, ca sě nu mai fiu in stare să trag podul, când vědui năvălirea dușmanuluĭ?"

„Sfîrșește cu vaerăturile tale," sě resti Elisabeta cătră el, „du-te fugĭ, vedĭ de-țĭ scapă pielea décă nu-ți-o poțĭ rescumpěra cu viéță unora din aceste fiére. D-ta Bonifacie," sě intórse ea acum

cătră acesta, „du-te și vedĭ ce să petrece afară ș'apoi vino de-mĭ spune. Eu sunt pregătită la tóte.“

Servitorul și Bonifaciu eșiseră.

După pré puține momente audi Elisabeta vocea lui Bonifaciu sbierând de frica morți, apoi i sĕ părea că aude, cum trage cineva să móră, și amestecat cu aceste sonurĭ vocea lui Anton, dar nu putu să inţelégă ce dice acéstă voce.

Apoi să făcu tăcere pentru câteva momente.

Acum sĕ apropiară pașĭ grabnicĭ de ușa ei, acésta sĕ deschise și pe pragul ei sĕ arĕtâ Anton, galbên ca mórtea. Pe brațe ținea o rasă plină de sânge. Sĕ apropriâ cu pașĭ sfiicioșĭ.

„Inapoi ucigașule, inapoi. Mirésa lui Hermann de Weissenfels este in stare, ca să sĕ ferèscă de un laș ca tine — strigă Elisabeta cu o emoțiune sacră, ridicând pumnalul.

„Eu, ucigaș, eu? Nu-sŭ,“ respunse Anton cu vocea stinsă, „dar laș! da, sunt un laș, da, mai numit cu numele meu cel adevĕrat. Sunt un poltron! laș pe care un singur cuvênt eșit din gura unui bĕtrên prăpădit, l'a desbrăcat de tótă demnitatea sa de bărbat, care, pentru a scăpa de gróza, in care-lŭ băgase blăstemul bătrênului, sĕ imbătâ,

cu gândurĭ de resbunare, — un laş, care, trezindu-sĕ din gróza blăstemului, totuş sĕ mai adepă cu resbunarea, scuḍându-sĕ cu aceia, că jurămêntul făcut, fiă chiar şi pentru săvîrşirea unui sacrilegiu, nu sĕ póte călca, şi că sacrilegiul trebue să fiă sĕvêrşit, — un laş care acum stă tremurênd dinaintea unei fete, şi care in acest moment mai póte avea nemernicia de a acusa in sine pe acéstă fată de fără de legile sale.“

Observând Anton acum pumnalul in mânile Elisabetei ḍise:

„Dă, străpunge-mĕ şi sfirşesce-mĭ acéstă viéţă miserabilă!“

Aşa precum îţĭ perḍĭ cumpĕtul dând de un obiect uşor, acolo unde te gătiseşĭ de a ridica o sarcină grea, aşa îş perdu şi Elisabeta cumpĕtul la acéstă straniă purtare a lui Anton.

Ea sĕ asceptase de a-lŭ vedea pe Anton cu faţa infuriată, şi étă-lŭ acum covĕrşit de pocăinţă.

Elisabeta sorbi o gură de aer, aşa precum fac aceia care simţesc că sĕ 'nécă din lipsă de aer şi stete câteva minute fără mişcare.

Rasa plină de sânge pe care o ţinea Anton pe braţele sale i revocă simţirele. Ḍise in grabă:

„Dicĭ că nu escĭ ucigaş şi étă vestmêntul sângerat al ucisuluĭ in braţele tale!“

„Acéstă rasă,“ respunse Anton, „este a călugărului, care eşi acum dela tine. Zace ucis afară dinaintea uşei tale, dar firul vieţeĭ sale n'a fost tăiat de mâna mea. Când veni eu, era deja prea târdiu pentru a opri faptul nefericit. Zăcea deja in sângele sĕu. Eu insă am indrăznit a intra la tine, pentru a te scăpa folosindu-mĕ de mórtea sa. — „Elisabeto.“ continuâ el cu mai multă căldură in vocea sa, „Elisabeto, mĭ-am impus o pocăinţă teribilă. Voiesc să te păstrez pe tine, să-ţĭ păstrez viéţa, săţĭ păzesc nevinovăţia pentru rivalul meu, pentru Hermann! Voi abdice pentru tot-de-a una la posesiunea ta şi am venit ca să te duc cu mine, să te ţiu in braţele mele, să te feresc de tóte şi de toţi in folosul altuia. Te voi scăpa din acest loc plin de primejdiă pentru tine, şi te voi duce intr'un asil, pe care-lŭ voi respecta mai mult de cât viaţa mea, mai mult de cât fericirea mea viitóre.“

Afară vuetul devenea tot mai mare. Urlete, strigăte, vaete şi ţipete împleau aerul imprejur.

„Ia rasa asta, invĕleste-te in ea şi vină cu mine,“ — sĕ rugâ Anton cu insistinţă.

„Piei trădătorule, nu te apropia de mine," sĕ feri Elisabeta de Anton, care sĕ incerca ai pune rasa pe umerĭ.

„Nesocotito de ce te temĭ" insistâ Anton ațițat de opunerea ei. „Tine-țĭ pumnalul și folosesce-te de el, orĭ când vei vrea, ține-lŭ, décă nu te incredĭ in mine.

Elisabeta încă tot sĕ ferea.

Acum o apucâ Anton cu braț viguros și ducêndu-o la feréstră i strigâ:

„Privesce afară, și vedĭ ce te ascéptă."

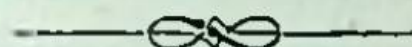
Trebue că fusese un ce gróznic, ce vĕḑuse Elisabeta in curtea castelului, căcĭ dupa ce aruncase o privire prin feréstră, sĕ retrase d'acolo, par'că ar fi fost ințepată de o viperă

Acum nu sĕ mai opuse lui Anton.

El o imbrăcâ in rasă, o luâ de mână și o conduse așa in rasă cum era, pe căi ascunse afară din castel.

In fuga ei auḑi gemetul muritorilor, vaetul femeilor, chiuiturile ostașilor bestialĭ, care îl chinuiră pe cavalerul, ce trăgea să móră, până când li spusese locul, unde ascunsese comorile sale, unde aflară multă scumpete de pietre, aur și mărgăritarĭ,

și cari strigau acum de bucurie, și urlau ca sĕ acopere răcnetele cavalerului, pe care-lŭ lovea acum cu buzduganiĭ lor până ce muri . . . .

XII.

Wie vieles Leid, wie viele Trauer
Innerhalb jener engen Mauer.

Franz Dingelstedt.

Anton favorisat de amurgul ḑilei, căcĭ incepuse deja a însera, ridicase pe Elisabeta pe calul lui Bonifaciu celui ucis și încălicând și el pe calul sĕu apucase drumul spre monăstire.

Mult timp încă auḑiră indărătul lor sgomotul din castel și vĕḑură din timp in timp câte o limbă de foc, care sĕ trăgea de la incendiul din castel, roșind cerul intunecat.

Anton avea de gând sĕ ducă pe Elisabeta pe o cale suterană, pe care o cunoscea numai el, in monăstire, și a o ţinea in o cavaţiune, care era tocmai de desuptul chiliei sale, până ce sĕ vor alege lucrurile mai departe.

Incercase mai de multe orĭ de a vorbi cu Elisabeta despre planurile sale, pentru cel mai de aprópe viitor și de a scóte din ea un semn de interes, insĕ in zadar. Ea remase mută și rece. Tóte vorbele sale, tóte rugămĕntele sale mergeau in vĕnt.

In dar i depinse, cât de sigură va fi ascunsă in boltița de sub pămĕnt, in dar i spuse, despre speranța sa, că monăstirea sĕ va putea ține in contra ostașilor regescĭ sub conducerea sa, până când va sosi Hermann in ajutorul lor.

Ea nu respundea nimic.

Nicĭ acum nu arĕta nicĭ un semn de interes, când incepură a urca Tîmpa, cu tóte că Anton îșĭ da tóte silințele și era fórte ingrijat de comoditatea ei.

Dar nicĭ chiar când sosiră in fine in boltitura suterană nu vorbi nimic; și incă nu vorbi nimic când voi sĕ părăséscă Anton suteranul și sĕ adresă către dênsa recomandându-i răbdare, până ce sĕ va intórce cu merinde. Ea remase cufundată in o apatiă desăvîrșită, din care nu sĕ desceptă nicĭ chiar atuncĭ, când eși Anton pe ușă și o inchise pe din afară.

El voise mai intâi sĕ ésă prin chilia sa, in care

putea eși urcând o scară și deschiḑend o ușă secretă care era potrivită cu atâta măiestrie in cât nu sĕ deosebea de podinile chiliei sale. Avusese intențiunea sĕ mórgă in refectoriul monăstirei și să ia de-acolo d'ale mâncărei, dar după puțină chibzuială recunoscu, că totuș ar risca prea mult. El voia sĕ păstreze cel mai profund secret despre presența Elisabetei. Décă l'ar fi vĕḑut cineva eșind din chilia sa, fără să-lŭ fi vĕḑut intrând in monăstire pe pórta ei, s'ar fi putut descoperi prea lesne taina sa. Hotări decĭ a nu cruța micul ocol, a eși pe ușa secretă și a intra apoi prin pórtă.

Anton plecase decĭ pe aceiaș cale pe care venise și lăsase pe Elisabeta singură. . . . .

Sofronie să pusese la pândă dinaintea porți și să pitulase in umbra unei stâncĭ gigantice. El stetea acolo aprópe de la apusul sórelui și acum era cloșca cu pui pe ceriŭ, așa dară sĕ apropia ḑioa. Ascepta mereu, și tot ascepta, cu pumnalul in mână.

O dată i sĕ păruse că vede doue chipurĭ de călărețĭ, venind spre monăstire, însĕ sĕ inșelase de bună sémă, iș ḑicea el, căcĭ de atunce ar fi trebuit sĕ soséscă.

De-o dată iș aduse a minte de intrările se-

crete ale monăstirei și iĭ veni ingrozitorul gând, că Anton va fi intrat deja in monăstire, cu Bonifaciu, căcĭ al doilea călăreț pe care îl vĕḑuse, trebue să fi fost el.

„La dracu“ borborosî el in sine, „doar nu mi-o fi scăpat din mânĭ! Étă s'apropie ḑiua și décă-oi mai sta p'aci, me vede cineva și sunt perdut. Trebuie să mĕ intorc in temnița mea.“

Cu aceste cuvinte apucă spre intrarea secretă, care ducea la inchisórea sa. . . . .

In acest moment auḑi pașiĭ unui cal, venind insă, nu din partea spre castelul negru, ci din dosul monăstirei. Să retrase, ca să nu fiă vĕḑut de acela care venea. Scóse din nou pumnalul pentru orĭ ce cas.

Acum veḑu, pe călăteț și recunoscu că este Anton.

El sĕ intorcea cu merindele și venea spre pórtă.

Décă ar fi putut să-lŭ véḑă pe Sofronie, s'ar fi speriat de expresiunea fisonomiei sale, și s'ar fi putut feri de el, căcĭ una că era mai viguros și altă că stetea pe cal.

Anton insĕ era preocupat de alte gândurĭ. Suvenirul sacrilegiului sĕu i mustra cugetul și grija

pentru scăparea Elisabetei i apăsa inima. Chiar décă s'ar fi temut de vro primejdiă, în disposițiunea actuală a spiritului sĕu nu s'ar fi ocupat de ea, decum să se fi ferit acum de un lucru, care nicĭ prin gând nu-i trecea.

Dar póte că ar primi cu bucurie lovitura de mórte, căcĭ scim, că o ceruse de la Elisabeta în castelul negru, numai cu vr'o câteva ore mai nainte!

Nicĭ de cum! In acest moment ar fi fost gata a-șĭ apera viața sa cu tóte puterile sale fisice și intelectuale, căcĭ acum acéstă viață avea un scop, un scop sacru! Chiar de ar fi sciut că i s'ar ĕrta înfricoșatul păcat, ce comise în contra părintelul sĕu prin mórtea sa, n'ar fi voit să móră. Ce ar fi făcut Elisabeta, décă nu s'ar mai fi putut intórce în suteran? Ar fi trebuit să péră de fóme, și de sete.

Anton insĕ precum scim nu sĕ gândea la mórte și nu sĕ ferea de ea. Dar chiar décă s'ar fi ferit, ar fi fost prea târdiu, căcĭ Sofronie sĕ aruncă cu o săritură grozavă pe el, și apucândul de piept i înfipse pumnalul până la mânier în inimă!

Îl nimerise bine și încă prea bine.

„Elisabeto“ strigă Anton și pică de pe cal.

Sofronie insĕ sĕ duse fuga și sĕ ascunse in inchisórea sa sub pămênt. . . . .

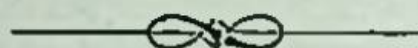
Sórele încă nu trecuse peste cóma Tîmpiĭ, când sosi Estery cu ostașiĭ sei in monăstire și o ocupâ, fără versare de sânge, de óre-ce călugăriĭ, nepreparațĭ cum erau și lipsițĭ de conducătorĭ, nu sĕ putură opune lor.

Estery inchise pe toțĭ călugări pentru a fi sigur de ei.

La acéstă ocasiune fu descoperit Sofronie in inchisóre din care îĭ liberă ostașiĭ, după porunca lui Estery, care se simțea indatorat către el și care i promise a-lŭ recompensa de indurările lui.

Călugărul șiret să arĕta plin de gratitudine către pretinșiĭ eliberători sĕi.

Dar Elisabeta? Pe ea n'o găsise nimen, de ea nu scia nimen. Boltitura suterană nu era cunoscută de nimen, căcĭ chiar Anton o descoperise numai din intîmplare.

XIII.

Es hat geflammt die ganze Nacht.
Robert Müller.

In castelul negru nu să stinsese încă pe deplin jăraticul incendiului ațițat de mânile sacrilege, locuitorii castelului gemeau încă, ér cadavrele morților jăceau jur împrejur prin curte tot pe acele locuri unde fuseseră doborite de arma ucigașă, când sĕ intórse Hermann de la expedițiunea pe care scim că o intreprinsese in contra unui nobil maghiar.

Intrând in castelul părinților sĕi si vĕḑênd infricoșata devastare și măcelul inflorător, sĕvêrșit de dușmanĭ, ér mai de parte găsind pe bĕtrênul sĕu tată culcat mort in sângele sĕu și in fine căutând pe Elisabeta prin tóte părțile și neputând a o găsi: fu cuprins de o mânia sacră.

Sĕ jură că nu va ingropa cadavrele ucișilor, că nu va inmormênta remășițele pământescĭ ale tată-sĕu, până ce nu va fi rĕsbunat fără de legile făcute, până ce nu va fi pedepsit cu asprime pe ucigașĭ și până ce nu va fi găsit pe scumpa sa mirésă viĭă séu mórtă.

Adună la moment tóte cetele sale, și le spuse intențiunea sa.

Toți ostașiĭ erau gata a-șĭ vĕrsa ultima picătură de sânge pentru resbunarea căpitanului lor.

Plecară decĭ pe urma ucigașilor.

Spre mirarea lor vĕdură, că apucaseră drumul spre monăstirea de pe Tîmpa.

Herman sĕ informă despre puterea vrășmașului, după ce aflase că s'ar fi intărit in monăstire.

Vĕdênd că cetele regescĭ nu erau mai multe de cât ale sale, ba póte ceva mai puține îș făcu planul de asediu.

Cu partea cea mai mare a resboinicilor sĕĭ voia să opereze din față, ér cu o parte mai mică insĕ mai alésă voia să mérgă el insuș, și sĕ apuce monăstirea din dos.

Acest plan fu executat indată.

Partea cea mai mare a ostașilor lui Hermann, merse sub conducerea unui locțitor al sĕu să asedieze monăstirea din față, el insĕ sĕ duse cu cei l'alțĭ și incepu sĕ urce dealul, despre partea care este spre orașul de astădĭ.

Ostașiĭ regescĭ încă nicĭ nu apucaseră bine să sfîrșéscă cu inchiderea călugărilor, când étă că fură

alarmaţĭ din porunca luĭ Estery şi dirigeaţĭ de acesta spre apărarea castelului in contra rebelilor.

Sĕ incinse o luptă crâncenă dinaintea murilor monăstireĭ. Ostaşiĭ luĭ Herman, care cunoscea bine locurile sĕ profitaseră de căile ferite şi inaintaseră până dinaintea zidurilor. Devastarea fără sémĕnŭ in care vedură castelul negru le incăinise inima, sĕ luptară decĭ cu curagiul desperaţiunei şi inaintau destul de bine, cu tótă posiţiunea lor desavantagiósă.

Pe aceste timpurĭ usul armelor de foc nu era incă introdus, ba incă nicĭ nu sĕ inventase. Acéstă impregiurare era mai avantagiósă pentru asaltătorĭ de cât pentru apărătorĭ, de óre-ce aceştĭ din urmă nu sĕ putuseră prevede cu nisip, oleiu fierbinte, bolovani şi cele lalte mijlóce de apărare de prin acele timpurĭ.

Ostaşiĭ castelului negru găuriseră deja in mai multe locurĭ zidul. Estery era silit a stringe luptătoriĭ tot mai mult impregiurul acestorĭ rupturĭ din zid. Astfel lăsase celelalte părţĭ ale monăstireĭ, mai cu sémă insĕ partea din dos, cea despre vêrful Tîmpeĭ, fără apărătorĭ.

Aicĭ decĭ domnea cea mai deplină linisce.

Opintirile cele din urmă ale apărătorilor fură

insoțite de succes bun, căcĭ ei putuseră sĕ opună forțe próspete atacurilor celor de la castelul negru, pe când acestia pierdeau din ce in ce mai mult din puterile lor.

In scurt sĕ vĕḑură respinșĭ de la tóte surpăturile de zid.

Ei totuș nu disperară incă, cu atât mai puțin fiind-că asceptau din moment in moment ajutorul lui Hermann, și credeau din minut in minut că-lŭ vor vedea apucând din dos pe ostașiĭ regelui. —

Insĕ totuș nu sĕ bizuiră numai pe acésta, căcĭ pe când astupau apărătoriĭ după putință găurile din zid, asaltătoriĭ lucrau cu grabă la o capră mare de asalt. —

Acum sĕ gătise și tuna cu loviturĭ sdravene in contra porțeĭ, care trebuia să sĕ sfăreme, acum acum.

Apărătoriĭ sĕ adunară imprejurul intrărei ameninţate, pentru a inlocui lemnul sfărămat, cu pepturile lor viteze. —

Étă că acum incepură a trozni birnele cele gróse.

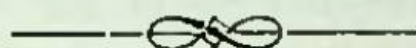
Vĕḑênd Estery acésta, sĕ decise la un fapt extrem. Puse de trase ivĕrile porțiĭ, gata de a eși cu ai sĕi și a isgoni pe asaltătoriĭ care rĕmaseră deja puținĭ la numĕr. —

Unde era Hermann?

Unde zăbovea?

Décă va mai intârḑia puţin, atuncĭ va fi intru adevĕr prea târḑiu.

In minutul cel mai critic, in momentul când cetele lui Estery incepură se ésă prin pórtă sĕ intîmplă un ce neasceptat. —

XIV.

Der inn're Zwiespalt ist verklungen,
Du hast den Friedēn dir errungen.

Heinrich Zelle.

Dabia părăsise Hermann bolta suterană când sĕ repeḑi Elisabeta asupra uşei incercând de a o deschide.

— Mĕ duc, fug, departe de acest miserabil, mĕ duc de aş sci, că trebuie să stau intr'o pustietate, de aş sci că ajung de-a-dreptul in gurile fiérelor.

Sgudui de uşă, in dar; era pré bine inchisă, n'o putea s'o deschiḑă. Apoi îş adusese aminte, că i spusese Anton de o eşire in chilia lui; scara

rezimată de păreţi, ducea de bună sémă la aceia eşire. In adevěr sě vedea o uşă d'asupra scăreĭ. Sě urcă pe spiţele ei, şi puse urechia la uşă, pentru a sě orienta, décă nu-i vr'un sgomot in chilia lui Anton, şi décă póte să intre fără frică in ea.

Ascultâ. Linisce cumplită. Acum indrăzni a face o incercare pentru a ridica uşa. Incercare zadarnică, trudă deşartă! uşa nu sě mişca.

Érăş sě pogorî jos şi incercâ érăş la uşa de jos, apoi sě urcâ érăş in sus, şi din nou in jos, cu pripă, cu grózǎ, neincetat mai de multe orĭ una după alta. Era o muncă chinuită la care îş puse ultimele forţe ale corpului ei, o muncă care prin neisbinda ei, i secâ puterile sufletescĭ.

Tot mai pripită mergea de la o uşă la altă, ca un bĭet canariu, care voiesce sě scape din colibiă şi sbóră de pe o spiţă pe alta, aşa urca şi dênsa spiţele scărei in sus şi in jos.

Numai de n'ar veni acum, cugetâ ea ascultând cu frică, décă nu s'aude paşiĭ lui.

Puterile incepură a o părăsi. Nu mai putea să urce scara. Acum să trudea numai cu uşa de jos.

„Étă-lŭ, vine," cugetâ cu grózǎ.